

poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon č. 363/2011 Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády SR č. 722/2004 Z. z. o výške úhrady poistenca za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Z verejného zdravotného poistenia v SR sú poskytované výhradne vecné dávky, tzn. lekárska starostlivosť vrátane stomatologickej starostlivosti, pobyt v nemocnici, lieky, zdravotnícke pomôcky a dietetické potraviny, pobyt v kúpeľoch a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, napr. doprava, strava v nemocnici, vypracovanie lekárskeho posudku a pod. (3).

Slovensko má v porovnaní s krajinami západnej Európy dosiaľ minimálne skúsenosti s migrantmi. Nasledujúce týždne a mesiace ešte len preveria pripravenosť nášho zdravotníckeho systému, ale aj samotných zdravotníkov zvládať problematiku nedokumentovaných migrantov.

Literatúra

1. Health and access to care for undocumented migrants living in the European Union: a scoping review (1) Autori: Aniek Woodward, Natasha Howard and Ivan Wolfers.
2. Health and access to care for undocumented migrants living in the European Union: a scoping review Aniek Woodward, Natasha Howard and Ivan Wolfers.
3. Prístup migrantov k sociálnemu zabezpečeniu a zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike: politiky a prax Štúdia Národného kontaktného bodu Európskej migračnej siete v Slovenskej republike október 2013 Bratislava, autor: Peter Drozd.

Referáty

Vitamin D - komu, čo a kedy?

Vitamin D - to whom, what and when?

GOLDSMITH, D. In *Daily Congress News*, 52nd ERA-EDTA Congress. 30. 5. 2015, str. 16.

Pri znižovaní funkcie obličiek dochádza k poruche minerálneho metabolizmu, zmenám sérovej a tkanivovej koncentrácie vápnika a fosforu. Súčasne aj k zmenám cirkulujúcich hladín hormónov, ako sú parathormón, metabolity vitamínu D (kalcidiol a kalcitriol) a fibroblastový rastový faktor 23 (FGF-23). Od 3. štádia chronického obličkového zlyhania sa postupne znižuje schopnosť obličiek dostatočne vylučovať fosfor, vzniká hyperfosfatémia, čo vyústi do zvýšenia koncentrácie parathormónu a FGF-23. Ďalej pretrvávajúca porucha konverzie kalcidiolu na kalcitriol redukuje intestinálnu absorpciu vápnika a zvyšuje hladinu parathormónu (PTH). Nakoľko obličky nie sú schopné adekvátne odpovedať na PTH, fosfatúria a reabsorpcia vápnika sú oslabené. Navyše obličky neodpovedajú na FGF-23, ktorý produkujú kosti, pokračuje redukcia exkrécie fosforu a zvyšuje sa retencia fosforu. Porucha minerálnej a endokrinnnej funkcie, ktorá je spojená s chronickým obličkovým ochorením, ovplyvňuje kontrolu tvorby a prestavby kostí. Takto sú patologické zmeny kostí takmer vždy prítomné u pacientov, ktorí sú zaradení v dialyzačnom programe a biochemicky sa dajú zistiť u väčšiny pacientov s chronickým obličkovým ochorením v štádiu 3 - 5. Zmeny v homeostáze vitamínu D, PTH a FGF-23 prispievajú k rozvoju CRS. Napriek tomu celkový dôkaz priameho vplyvu vitamínu D, PTH a FGF-23 na bunky endotelu a hladkého svalstva ciev zostáva relatívne nepotvrdený. Nedávno bolo prezentované, že FGF-23 napomáha hypertrofii kardiomyocytov pomocou od klotha nezávislej cesty. Mnohé experimentálne štúdie potvrdili tvrdenie, že tieto 3 hormóny zohrávajú úlohu pri rozvoji hypertrofie myokardu a fibrózy u pacientov s chronickým obličkovým ochorením. Užívanie analógov vitamínu D redukuje hypertrofiu ľavej komory srdca a akumuláciu ventrikulárneho kolagénu pri animálnych modeloch s chronickým obličkovým ochorením. Klinické štúdie potvrdili významnú spojitosť medzi týmito 3 hormónmi s ochorením srdca. Nedostatok vitamínu D sa spája s rozvojom hypertrofie ľavej komory srdca u detí s chronickým ochorením obličiek. Podobne vysoká hladina PTH bola nezávisle asociovaná s hypertrofiou ľavej komory srdca a zvýšením markerov poškodenia srdca, jeho dysfunkcie (troponín T a N-terminal proBNP (NT-pro BNP)). Abnormality v hladinách PTH a vitamínu D sa zistili v súvislosti so zvýšením rizika kardiovaskulárnych príhod, vrátane srdcového zlyhania.

Mojto, V.